

Zápisnica zo zasadnutia Koordinačného výboru pre spoluprácu pri kontrole verejného obstarávania, ktoré sa uskutočnilo dňa 19. 6. 2019 v priestoroch Hotela Bôrik

Prítomní:

Mgr. Tomáš Lepieš, JUDr. Ivana Stanová, Mgr. Branislav Hudec, Mgr. Melinda Vargová, JUDr. Katarína Mrázová, Mgr. Martin Jakubek, Ing. Brigita Kautmanová, Ing. Richard Glézl, Mgr. Patricia Tóthová, Mgr. Katarína Chromíková, Ing. Ján Štepo, Ing. Katarína Poprendová, JUDr. Peter Lakota, Mgr. Erik Vaculčík, JUDr. Ernest Kollárik, PhD., JUDr. Simona Macejová, JUDr. Kristína Semanová, Mgr. Katarína Cíváňová, Ing. Róbert Horváth, Ing. Milan Krajčo, Ing. Eva Mešková, PhDr. Marián Kocan, Ing. Sandra Šoun Ballová, Mgr. Rita Csenekeyová, Ing. Ľubomír Gerda, Ing. Jana Poláková, Ing. Dušan Čurilla, Ing. Jaroslav Adamkovič PhD., Paeddr. Peter Javorský PhD., Ing. Radomír Hitrík, Ing. Rastislav Krupa, JUDr. Peter Kubovič, JUDr. Jaroslav Bazala, Ing. Iveta Pažická, Mgr. Zuzana Harciníková, Mgr. Andrea Pachníková, Ing. Jindřich Michoň, Ing. Milena Krištofová, Mgr. Kristína Tančárová, JUDr. Viera Rákociová, JUDr. Zuzana Paľová, Mgr. Martin Eliáš, JUDr. Radomír Ondruš, Ing. Jozef Urlich, JUDr. Robert Gogulka, Ing. Miroslava Palanská, Mgr. Žanet Chylová, Ing. Nataša Štefániková, Ing. Igor Šulaj, Ing. Dana Macejková, Ing. Martin Lamanec, Mgr. Jaroslav Lexa, JUDr. Miroslava Ďuránová Marcineková, Mgr. Róbert Kramár, Mgr. Katarína Hreusová, Ing. Gabriela Bartošová, JUDr. Róbert Majchrák, JUDr. Miroslav Hlivák PhD., LL.M

Neprítomní:

Ing. Mgr. Ján Galvánec, Mgr. Peter Mrázik, Ing. Viera Károlyová, JUDr. Veronika Vozárová, Ing. Eva Gregušová, Ing. Martin Sedláček, Mgr. Vladimír Ballay, Mgr. Tomáš Porubský, Mgr. Monika Hlavičková

Program:

- 1. Otvorenie – úvodné slovo**
- 2. Overenie uznášaniaschopnosti**
- 3. Odsúhlasenie programu**
- 4. Diskusia – informatívne materiály**
 - a. Informácia k pripravovanej novele zákona o verejnom obstarávaní – ÚVO**
 - b. Informácia k vydaniu nového Usmernenia EK k určeniu finančných opráv za nedostatky vo verejnom obstarávaní (účinnosť od 14. 5. 2019) – ÚPVII**

- c. **Overovanie hospodárnosti výdavkov pri zákazkách do 5 000 eur na vzorke – ÚPVII, ÚV SR, NKÚ SR**
- d. **Stanovenie PHZ pri zákazkách do 5 000 EUR a vysvetlenie pravidiel pre zadávanie zákaziek do 5 000 EUR – MŽP SR, MH SR**

5. Rôzne

6. Záver

Zasadnutie Koordinačného výboru pre spoluprácu pri kontrole verejného obstarávania (ďalej len „Koordinačný výbor“) otvoril predseda koordinačného výboru Mgr. Tomáš Lepieš, zástupca Úradu pre verejné obstarávanie (ďalej len „ÚVO“). Na úvod devätnásteho zasadnutia koordinačného výboru privítal predseda Koordinačného výboru všetkých prítomných členov a pozorovateľov koordinačného výboru. Predseda Koordinačného výboru, vzhľadom na počet prítomných členov s hlasovacím právom konštatoval, že Koordinačný výbor je v súlade s čl. 9 Štatútu koordinačného výboru **uznášaniaschopný**.

Následne predseda Koordinačného výboru oboznámil prítomných o programe zasadnutia koordinačného výboru a vyzval ich k prípadnému doplneniu tohto programu. Zástupca Ministerstva vnútra SR (ďalej len „MV SR“) požiadal o stanovisko k výnimke podľa § 1 ods. 2 písm. k) zákona o verejnom obstarávaní. Zástupkyňa MPA RV SR požiadala o zaradenie do programu otázku možného „použitia“ referencií spoločnosti, ktorá mala uložený zákaz „činnosti“/účasti vo verejnom obstarávaní.

Prítomní členovia a pozorovatelia Koordinačného výboru odsúhlasili doplnený program koordinačného výboru. Následne predseda koordinačného výboru otvoril diskusiu.

Diskusia

a. Informácia k pripravovanej novele zákona o verejnom obstarávaní – ÚVO

Predseda ÚVO JUDr. Miroslav Hlivák PhD., LL.M. na úvod tejto témy poukázal na základné princípy a ciele pripravovanej novely zákona o verejnom obstarávaní s tým, že pri príprave návrhu novely zákona o verejnom obstarávaní prebehlo množstvo rokovaní so zástupcami ministerstiev, riadiacich orgánov a iných ústredných orgánov štátnej správy. Predseda ÚVO v krátkosti predstavil najdôležitejšie body pripravovanej novely, a to napr. problematika účasti majetkovo a personálne prepojených osôb vo verejnom obstarávaní, úprava zeleného verejného obstarávania, určitá forma regulácie informačných systémov používaných vo verejnom obstarávaní a úprava revízných postupov ako reakcia ÚVO na spôsoby ich využitia v praxi zo strany hospodárskych subjektov. Zástupca ÚVO - JUDr. Majchrák stručne popísal hlavné novelizačné body pripravovanej novely, pričom práve problematiku účasti majetkovo a personálne prepojených osôb vo verejnom obstarávaní určil ako „leitmotív“ pripravovaného návrhu novely. Problematika účasti majetkovo a personálne prepojených osôb vo verejnom obstarávaní bola spracovaná aj ako reakcia na rozsudok ESD (C-538/07, Assitur, C-531/16, Ecoservice projektai), podľa ktorého je nevyhnutné posudzovať prípadnú kolúziu hospodárskych subjektov aj vo verejnom obstarávaní. Vo vzťahu k aplikácii dôvodu na

vylúčenie podľa § 40 ods. 6 písm. g) zákona o verejnom obstarávaní (ďalej aj „ZVO“) uviedol, že predmetný návrh novely mení tento „dobrovoľný“ dôvod na vylúčenia z verejného obstarávania na povinný. Povinnosť zaoberať sa možnou kolúziou vo verejnom obstarávaní sa v zmysle pripravovanej novely má vzťahovať na nadlimitné a podlimitné zákazky, pri zákazkách s nízkou hodnotou to bude pre verejného obstarávateľa ponechané v rovine dobrovoľnosti, bude na ňom ako sa vysporiada s prípadnou kolúziou vo verejnom obstarávaní a tiež plne v kompetencii verejného obstarávateľa či pristúpi k podpisu takejto zmluvy. Úprava problematiky majetkovo a personálne prepojených osôb sa premietla aj do návrhu v postkontraktačnej fáze verejného obstarávania, ako dobrovoľný dôvod na odstúpenie od zmluvy v prípade, ak Protimonopolný úrad SR (ekvivalentný úrad inej ČK) alebo EK uloží právoplatným rozhodnutím pokutu za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. Súčasťou návrhu pripravovanej novely je aj definícia environmentálneho aspektu vo verejnom obstarávaní, avšak na rozdiel od sociálneho aspektu nebudú zavedené tzv. kvóty na „zelené“ verejné obstarávania. Ďalšou dôležitou témou pripravovanej novely je určitá forma regulácie elektronických systémov využívaných vo verejnom obstarávaní, nakoľko súčasná zákonná úprava sa časom ukázala ako nedostatočná. ÚVO pri príprave novely vo vzťahu k uvedenej problematike navrhuje vytvoriť a viesť zoznam elektronických systémov, ktoré budú môcť verejní obstarávatelia pri procese verejného obstarávania využívať. V prípade, ak sa preukáže, že systém zapísaný v spomínanom zozname nebude spĺňať § 20 ZVO, resp. vyhlášku, tak prevádzkovateľovi systému bude uložená pokuta a uvedený systém bude zo zoznamu vyčiarknutý. Účasť hospodárskych subjektov z „tretích“ krajín sa navrhuje upraviť tak, aby verejný obstarávateľ mohol za určitých okolností ich prístup vo verejnom obstarávaní obmedziť, nakoľko v praxi sa ukázalo, že trh EÚ je v celosvetovom meradle výrazne otvorený, avšak vo vzťahu k trhom v tretích krajinách to recipročne neplatí. Za účelom zníženia administratívnej záťaže sa navrhuje upraviť periodicita zverejňovania súhrnných správ na polročnú bázu a zároveň finančný limit zvýšiť na 5 000 EUR v prípade zákaziek, na ktoré sa nevzťahuje pôsobnosť ZVO. Ustanovenie súčasného znenia § 57 ods. 2 ZVO sa z praktických dôvodov a dôvodu, že ide o národný „goldplating“ navrhuje vypustiť posledná veta tohto odseku, keďže v praxi neprinieslo adekvátny efekt a častokrát sa dôvody nezrušenia súťaže v prípade predloženia jednej ponuky navzájom kopírovali. Súčasťou pripravovanej novely ZVO je aj návrh, aby v prípade využitia postupu súťaže návrhov s následným priamym rokovacím konaním, si mohol zadávateľ zákazky už v súťaži návrhov stanoviť podmienky účasti. Zástupca ÚVO uviedol, že veľmi dôležitým bodom novely je úprava tzv. špekulatívnych námietok/odvolania (zjavne nedôvodné námietky/odvolanie), nakoľko v praxi vznikajú situácie, kedy je dôvodné sa domnievať, že hospodárske subjekty z rôznych dôvodov zneužívajú inštitút podávania námietok za účelom zmariť alebo prípadne čo najviac predĺžiť proces verejného obstarávania. Dôsledkom podania špekulatívnych námietok bude rozhodnutie o zastavení konania a pokuta do 100 000 EUR pre subjekt, ktorý zjavne nedôvodné – špekulatívne námietky podá. Zároveň sa navrhuje definícia aktívnej legitimácie subjektov na uplatnenie si revízných postupov tak, aby v prípade predloženia ponuky skupinou dodávateľov, mohla podať námietku/odvolanie len skupina dodávateľov „ako celok“. ÚVO v pripravovanej novele navrhuje rozšíriť okruh konaní, pri ktorých bude umožnené využiť inštitút zníženej pokuty.

b. Informácia k vydaniu nového Usmernenia EK k určeniu finančných opráv za nedostatky vo verejnom obstarávaní (účinnosť od 14. 5. 2019) – ÚPVII

Zástupca ÚPVII v rámci daného bodu programu informoval, že EK vydala nové usmernenie k určeniu finančných opráv za nedostatky vo verejnom obstarávaní s účinnosťou od 14. 5. 2019. Predmetné usmernenie sa vzťahuje na postupy určovania finančných opráv začaté po dátume jeho účinnosti. Zástupca ÚPVII konštatoval, že nové usmernenie neprináša zásadné zmeny v pravidlách na určenie finančných opráv (výška % sadzieb finančných opráv bola väčšinou zachovaná, rovnako zostala zachovaná možnosť uplatniť finančné opravy pred podpisom zmluvy s úspešným uchádzačom, ak by opakovanie procesu VO znamenalo dodatočné náklady a časové obmedzenia) a ďalej poukázal na vybrané nové typy porušení, ako napríklad:

- obmedzenie možnosti použiť subdodávateľov – finančná oprava 5 %
- neodôvodnenie nerozdelenia zákazky na časti – finančná oprava 5 %
- porušenie týkajúce sa kartelových dohôd vo verejnom obstarávaní – finančná oprava 100 % (ak bol do kartelovej dohody zapojený aj verejný obstarávateľ), 25 % (ak iba účastníci kartelu predložili ponuku), 10 % (ak účastník kartelu uspel, ale ponuku predložili aj hospodárske subjekty mimo kartelu)
- pri nedodržaní povinnej elektronickej komunikácie vo verejnom obstarávaní po 18. 10. 2018 – finančná oprava 25 %, resp. 10 % - v tejto súvislosti zástupca ÚPPVII upozornil na skutočnosť, že metodický pokyn CKO č. 5 za tento typ porušenia pozná aj 5 %-nú úroveň finančnej opravy, avšak nakoľko bolo vydané nové usmernenie EK, ktoré túto výšku finančnej opravy v súvislosti s týmto porušením nepozná, neodporúča sa udeľovať 5%-nú výšku finančnej opravy po dátume účinnosti nového Usmernenia EK

Metodický pokyn CKO č. 5 bude aktualizovaný v nadväznosti na nové Usmernenie EK k 31. 10. 2019, avšak do tohto momentu vydá CKO metodický výklad. Aktuálne sa odporúča RO/S pri procese určovania finančných opráv pracovať s novým Usmernením EK.

c. Overovanie hospodárnosti výdavkov pri zákazkách do 5 000 eur na vzorke – ÚPVII, ÚV SR, NKÚ SR

Zástupca ÚV SR v rámci daného bodu, t. j. overovania hospodárnosti pri zákazkách do 5 000 EUR na vzorke navrhol, aby sa pri aktualizácii metodického pokynu č. 18 k hospodárnosti zvažilo, či je vôbec potrebné a účelné overovať hospodárnosť pri zákazkách malého rozsahu (do 5 000 EUR). Zároveň upozornil na skutočnosť, že ak bude overovanie hospodárnosti pri týchto zákazkách prebiehať na vzorke a orgán auditu (ďalej len „OA“) zohľadní pri overovaní hospodárnosti inú vzorku zákaziek, tak v praxi to môže vo všeobecnosti značne komplikovať situáciu pri overovaní hospodárnosti. Zástupkyňa OA uviedla, že v kontexte overovania hospodárnosti pri zákazkách malého rozsahu treba brať ohľad na to, aby aj samotný proces overovania hospodárnosti bol finančne a administratívne efektívny a je možné zohľadniť a využiť skúsenosti a znalosti kontrolóra. Kontrolór však musí byť schopný relevantne zdôvodniť postup pri overovaní hospodárnosti ako takej.

Zástupkyňa NKÚ SR v nadväznosti na závery workshopu TAIEX a možnosť využitia verejného obstarávania ako nástroja na posudzovanie hospodárnosti uviedla, že, okrem:

- správneho stanovenia PHZ,
- predloženia min. troch cenových ponúk
- zákonnosti realizácie procesu verejného obstarávania

je tiež dôležité posudzovať aj porovnanie správne a zákonne stanovenej PHZ v porovnaní s vysúťaženou cenou a platí, že ak cena úspešného uchádzača je vyššia ako PHZ, tak potom z pohľadu NKÚ SR nie je možné vo všeobecnosti jednoznačne konštatovať, že ide o „hospodárne“ verejné obstarávanie. Upozornila na definovanie neprijateľnej ponuky v zákone o verejnom obstarávaní ako aj potrebu dodržiavania aj iných všeobecne záväzných právnych predpisov, najmä zákona o rozpočtových pravidlách a zákona o finančnej kontrole. Z toho dôvodu nie je možné využiť verejné obstarávanie ako nástroj na posudzovanie hospodárnosti pri splnení len troch podmienok.

V tomto kontexte zástupca ÚPVII uviedol, že pri aktualizácii Metodického pokynu CKO č. 18 sa bude pracovať s návrhom, podľa ktorého by pre zákazky malého rozsahu platil osobitný režim (overovanie hospodárnosti na vzorke alebo overovanie hospodárnosti „iba“ na základe vlastnej úvahy a skúseností príslušného RO, nakoľko zákazky tohto typu sa väčšinou týkajú bežne dostupných komodít). V otázke výšky PHZ a ponukovej ceny úspešného uchádzača zástupca ÚPVII uviedol 2 varianty možného posúdenia skutkového stavu, keď cenová ponuka úspešného uchádzača je vyššia ako PHZ:

- rozdiel by predstavoval neoprávnený výdavok alebo
- určenie výšky tolerancie - odchýlky, pričom neoprávnené výdavky by vznikli iba v prípade, ak rozdiel medzi cenovou ponukou úspešného uchádzača a PHZ by prekročil vopred stanovenú mieru tolerancie

d. Stanovenie PHZ pri zákazkách do 5 000 EUR a vysvetlenie pravidiel pre zadávanie zákaziek do 5 000 EUR – MŽP SR, MH SR

Zástupkyňa MŽP SR JUDr. Macejová sa v rámci daného bodu programu chcela uistiť, či pri zákazkách malého rozsahu, t. j. do 5000 Eur je možné určiť úspešného uchádzača priamym zadáním bez potreby vykonania PHZ. Zástupca ÚPVII poukázal na zápis zo zasadnutia Koordinačného výboru zo dňa 9. 5. 2018 (12. zasadnutie Koordinačného výboru, bod i), v rámci ktorého sa predmetná problematika riešila (pri zákazkách v režime výnimky sa v osobitnom postupe neurčuje PHZ) a zároveň upozornil na skutočnosť, že hodnota 5 000 EUR platí v priebehu celého kalendárneho roka, resp. počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok. Zástupkyňa MH SR požiadala o stanovisko, či verejný obstarávateľ musí vyžadovať oprávnenie podnikat' pri zákazkách do 5 000 EUR. Zástupca ÚPVII uviedol, že verejný obstarávateľ to vyžadovať nemusí, ale je povinný uvedenú skutočnosť overiť.

Rôzne

- a) Zástupca MV SR sa informoval ohľadom uplatnenia výnimky v zmysle § 1 ods. 2 písm. k) ZVO a či sa daná vzťahuje len na vysielateľov alebo je to aplikateľné aj pre iných verejných obstarávateľov. Zástupkyňa ÚVO uviedla, že uvedená problematika bola predmetom zasadnutia Koordinačného výboru dňa 20. 2. 2019 a zopakovala, že spomínaná výnimka sa vzťahuje len na vysielateľov, ako je napr. RTVS a pod.

- b) V rámci druhej navrhutej témy zástupkyňa MPaRV SR uviedla vstupné informácie k otázke možného „využitia“ referencií zaniknutej spoločnosti, ktorá však mala v minulosti pravdepodobne uložený zákaz „činnosti“ z dôvodu nelegálneho zamestnávania. Vzhľadom na nedostatok a nejednoznačnosť poskytnutých informácií bol prijatý záver, že uvedená problematika bude riešená buď na bilaterálnom stretnutí alebo predmetom ďalšieho zasadnutia Koordinačného výboru.
- c) Zástupkyňa MH SR sa opýtala, či je potrebné zákazky do 5 000 eur podľa § 1 ods. 14 ZVO, ktoré môže prijímateľ zadať priamo, pričom hospodárnosť bude overená v rámci administratívnej finančnej kontroly ŽoP, evidovať v ITMS 2014+ v module VO, alebo pri evidovaní ŽoP. Zástupca ÚPVII, po preverení danej skutočnosti na oddelení podporných činností ITMS uviedol, že zákazky do 5 000 eur je potrebné evidovať v module VO, nakoľko na evidenciu v module VO je potom napárovaná aj evidencia účtovných dokladov a ŽoP.

V závere predseda koordinačného výboru poďakoval prítomným za účasť, informoval ich, že najbližšie zasadnutie Koordinačného výboru sa uskutoční 3. 9. 2019 a ukončil devätnáste zasadnutie Koordinačného výboru.

Zapísal **Ing. Martin Lamanec**
tajomník koordinačného výboru

Schválil **Mgr. Tomáš Lepieš**
predseda koordinačného výbor
